

Leg og læring

Udvikling gennem leg

Leg er en essentiel del af børns udvikling. De leger så ofte som de kan komme til det, fordi det er sjovt. Legen er i sig selv er en grundform der rummer mange af de vigtigste elementer, hvor igennem barnet lærer og styrker sig selv. Men der er flere forskellige tilgange til, hvordan børnene får lov til at lege, lære og udvikle sig. Kan børn lære gennem individuel leg og leg med andre børn eller er det en forudsætning for læringen, at legen skal være tilrettelagt af voksne eller være direkte voksenstyret?

Pædagogik eksamen
7. semester, synopsis

Navn	Studienummer
Lars S. Damsgaard	HOPS07070
Dennis V. Madsen	HOPS07050
Hanrik Dahl Jensen	Eksaminator
Peter Rasmussen	Censor

9/29/2010

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Problemformulering	1
Metode.....	2
Afgrænsning.....	2
Legens udvikling og (ind)-læringens indtog	3
Læring - indlæring.....	4
Lev Vygotsky	5
Jean Piaget.....	5
Case.....	6
Pædagogens handlemuligheder	7
1. Handlemulighed	7
2. Handlemulighed	7
3. Handlemulighed	8
Den reelle handling	8
Analyse og diskussion.....	9
Konklusion	12
Litteraturliste	13
Redegørelse for hvem der har skrevet hvad	14
Dennis:	14
Lars:.....	14

Indledning

Leg er en essentiel del af børns læring og udvikling. De leger så ofte som de kan komme til det, fordi det er sjovt. Der er mange gode grunde til at legen er børnenes foretrukne aktivitetsform. En vigtig ting er, at legen i sig selv er en grundform der rummer mange af de vigtigste elementer, hvor igennem barnet lærer og styrker sig selv. Men der er flere forskellige tilgange til, hvordan børnene får lov til at lege, lære og udvikle sig. Kan børn lære gennem leg med andre børn eller er det en forudsætning for læringen, at legen skal være vejledt af voksne eller være direkte voksenstyret. Det er to pædagogiske filosofier vi sætter op mod hinanden. Der kunne være mange pædagogiske begrundelser for, at legen skal være styret og vejledt af voksne. En kunne være at den voksne ved at have styringen, kan hjælpe barnet med at tilegne sig viden og færdigheder, som det ikke ville kunne tilegne sig på egen hånd. Omvendt kan den megen voksenstyring gøre, at børnene bliver for vant til de voksnes hjælp og derfor ikke selv er i stand til at finde på lege, løse konflikter, bruge deres fantasi og kreativitet eller udforske nye områder på egen hånd.

Det kan diskuteres om den pædagogiske praksis er begyndt at styre børnenes lege i et større omfang end tidligere. I et sådan tilfælde må det være oplagt at påpege lærerplanernes betydning for den pædagogiske virken. De må kunne tillægges en vis betydning for, at pædagoger tilrettelægger børnenes lege mere systematisk end tidligere. Det kan være en fornuftig ting, hvis der foretages en pædagogisk didaktisk analyse af hvilken dannelsesværdi børnene kan opnå ved den planlagte aktivitet. Men det kan også være en uheldig ting, hvis pædagogerne bliver for resultatorienterede så de ikke længere tænker kreativt og indrager børnenes perspektiver og indflydelse omkring legen eller aktiviteten. Hvis børnene ikke selv har indflydelse på deres leg, kan det så stadig kaldes leg eller bliver det til undervisning og indlæring?

Dette dilemma har fået os til at ville belyse følgende.

Problemformulering

Hvilken rolle har leg i den pædagogiske institution og hvordan kan leg bruges til at fremme læring og udvikling hos barnet?

Metode

For at forstå hvordan leg og (ind)-læring har udviklet sig gennem tiden, og hvilken betydning det har for nutidens pædagogik, gives der et historisk tilbageblik på dette.

Herefter beskrives og defineres begreberne læring og indlæring.

Dernæst gives en præsentation af Lev Vygotsky's og Jean Piaget's teorier.

Efterfølgende opstilles en case der er fra en af vores praktikker, hvorpå der vil gives nogle handlemuligheder og eksempler på måden man pædagogisk kan arbejde med legen på for, at fremme læring og udvikling hos barnet.

Næst sidst skrives et afsnit hvor der vil blive analyseret og diskuteret ud fra opgavens samtlige kapitler og tilknyttes nogle teoretiske perspektiver.

Til sidst fremhæves de vigtige pointer, der fremkommer i denne synopsis og konkluderer på problemformuleringens spørgsmål.

Afgrænsning

Vi har som målgruppe primært valgt at beskæftige os med børnehave og fritidshjem inden for normalområdet. Ved primært menes, at udgangspunktet ligger inden for denne aldersgruppe og at en del af teorien samt handlingsmulighederne også kan tilknyttes andre målgrupper.

Vi afgrænser os fra at definere læring og udvikling i forhold til personlig, social eller faglig udvikling, men at holde fokus på hvilken rolle legen generelt har for læring og udvikling og hvordan legen kan bruges som pædagogisk redskab for en generel læring og udvikling hos barnet.

I løbet af opgaven bliver der henvist til lærerplanerne i forskellige sammenhæng, men da vores fokus ligger på leg og læring vælger vi at afgrænse os fra en detaljeret beskrivelse af lærerplanerne.

I forhold til Vygotsky og Piaget har vi for at forstå deres bevæggrunde, nævnt deres videnskabsteoretiske tilknytning som er socialkonstruktivistisk hhv. konstruktivistisk samt

berørt Piaget's kognitive udviklingsforståelse omkring adaptation, assimilation og akkommodation. Vi vil ikke udfolde disse begreber yderligere i løbet af opgaven.

Legens udvikling og (ind)-læringens indtog

Leg - et ord der er svært at definere. Den mest almene definition på leg er en *"fri virksomhed, som er et mål i sig selv"*¹. Altså er legen kendetegnet ved oplevelser og frie eksperimenterende muligheder, der foregår ved at være et mål i sig selv og for sin egen virksomheds skyld. Man kan undre sig over om nutidens leg stadig kan defineres på denne måde eller om legen har ændret sig så radikalt, at denne definition ikke længere er passende. Tager man et blik tilbage til 1500-1600 tallet, så var legene præget af fællesskabet og havde en stor kollektiv betydning. Dette var ikke kun blandt børnene. Også de voksne legede. Børn som voksne spillede spil, fortalte og hørte eventyr, klædte sig ud og optrådte for hinanden. Dans og musik havde også en stor betydning som leg. Her blev det især brugt ved ceremonier og festligheder af forskellig slags. Dengang tjente legen ikke som et decideret formål for opdragelse og læring. Det kan man ikke sige om legen i dag. Inden for vores kultur og i den tidsalder vi lever i, opfattes leg som primært tilhørende børn og barndommen. Lege er ikke i samme grad en integreret del af de voksnes hverdagsliv mere. Legen har også gennem tiden forandret sig fra at være den frie virksomhed med mål i sig selv, til at være et redskab til børnenes læring og udvikling. Den katolske Jesuitorden tog forskellige former for spil ind som en del af deres undervisning, da de mente at der var muligheder for opdragelse gennem spillene via regelmenter og kontrol.² Senere i tiden blev f.eks. dans, drama og gymnastik en del af uddannelsessystemet som børnene skulle disciplineres i og som også skulle bruges som opdragelsesmetoder. Dette er en udvikling, der siden hen har taget fart. Med de gennemgribende ændringer i samfundsstrukturen ifht. rationalisering og modernisering af erhverslivet, er der skabt nye betingelser eller måske forventninger til begrebet leg. Legen er kommet ind i en pædagogisk kontekst og er blevet en del af en profession, hvor der opsættes nogle mål for børnenes opdragelse, dannelse og socialisering. Ligeledes har den kraftigt stigende

¹ Stern, William, *"Psychologie der frühen Kindheit"*, 1971, s. 261

² Kampmann, Jan og Peter Ø. Andersen, *"Børns Legekultur"*, s. 65

interesse inden for legeforskning gjort, at der er kommet mere fokus på legens rolle ifht. børnenes læring og udvikling.

Læring - indlæring

Læring er ikke kun noget der finder sted i skolen længere, men er også fremtræden i den pædagogiske institution. Det pædagogiske arbejde er blevet mere målrettet og rummer i langt højere grad læring og udvikling. Ikke mindst lærerplanerne har højnet ambitionerne for pædagogik med fokus på læring og udvikling. Det er ikke kun regeringen der presser det pædagogiske arbejde med lærerplanerne, forældre er også blevet mere bevidste om, at deres børn ikke bare skal passes, men at der skal ske læring og udvikling, og at det er institutionen / pædagogen der skal skabe denne. Helt generelt foregår læring hele livet igennem. Fra spæd er barnet i gang med at etablere erfaringer, og det fortsætter livet igennem, helt op imod en høj alder.³

I Danmark skelnes der mellem begreberne læring og indlæring. Begrebet læring defineres som erfaringer barnet spontant opnår ved selvvalgte lege og aktiviteter, hvorimod begrebet indlæring tolkes som erfaringer der opnås ved eksempelvis pædagogens nøje planlagte lege og aktiviteter i et systematisk ordens øjemed⁴. *Der lægges her ikke mindst vægt på at skelne mellem egenbestemt og fremmedbestemt læring, hvor fremmedbestemt læring forsynes med et ind- foran. Der ligger nogen ideologisk bestemt understregning af forskelle mellem den pædagogiske kultur og skolekulturen, hvor læring angives at ske under høj grad af frihed og indlæring med et lille frirum og nogle gange endda ufrihed.*⁵ Det vil altså sige at leg rummer 2 helt forskellige perspektiver på læring og udvikling, det ene hvor læring finder sted i spontane og uformelle lege situationer som ideologisk tilhører den pædagogiske kultur, og det andet ved indlæring i systematiske planlagte lege, som tilhører skolekulturen. I den pædagogiske institution finder ofte flere systematiske planlagte lege og aktiviteter sted, med det formål at skabe læring og udvikling, hvor den pædagogiske institution tidligere i langt højere grad arbejdede med frihed og selvforvaltning - læring.

³ Held, Fin og Flemming Olsen, "Introduktion til pædagogik", Frydenlund, 2006, s. 104

⁴ Held, Fin og Flemming Olsen, "Introduktion til pædagogik", Frydenlund, 2006, s. 104-105

⁵ Held, Fin og Flemming Olsen, "Introduktion til pædagogik", Frydenlund, 2006, s. 104-105

Set i et pædagogisk perspektiv vil nogle mene, at det er den voksne der lærer barnet det ”nye” igennem planlagte lege og aktiviteter i et systematisk forløb, mens andre vil mene, at det er barnet selv der har lært sig det ”nye” ved hjælp af tilbuddene i den pædagogiske institution. Dvs. at når leg er tæt forbundet med læring og udvikling hos barnet, så kan legen anvendes i 2 forskellige perspektiver, hvor pædagogikken kan støtte op om indlæring eller læring. Rent teoretisk er det ikke svært at finde uenigheden i hvor pædagogens rolle ligger i tilegnelsen af børns ”nye” viden gennem leg og aktiviteter.⁶

Lev Vygotsky

Den russiske psykolog Lev Vygotskys teori om kognitiv udvikling bruges til at forstå vigtigheden i sammenspillet med en bedrevidende voksen, som indikator for udvikling hos barnet. Det er interaktionen, det som Vygotsky kalder det interpersonelle niveau, med en mere kapable person, som fremmer barnets læring og udvikling, altså at barnet opnår nogle færdigheder som det ellers ikke villet have opnået med ligeværdige kapable personer. Altså læring gennem systematiske tilrettelagte lege - indlæring⁷. Vygotsky har sine rødder inden for den socialkonstruktivistiske diskurs. Han tillægger de kulturelle, sociale og samfundsmæssige strukturer og processer en væsentlig betydning for udviklingen af det enkelte individ og det enkelte individs indflydelse på de menneskelige omgivelser. Udgangspunktet er altså, at læringsprocesserne er dybt forankret i de sociokulturelle betingelser.⁸

Jean Piaget

Stik imod denne teori hævder den schweiziske psykolog Jean Piaget at interaktion mellem ligeværdige børn med samme status og intellektuelt niveau, i større grad fremmer læring og udvikling. Altså den læring der ideologisk hører pædagogprofessionen til. Denne jævnbyrdighed fremmer det enkeltes barns tænkning, hvorimod barnet i interaktionen med en bedre vidende voksen, kan udvikle en tendens til at lade den voksne tænke for sig: *Med andre ord: barnet lærer det rigtige svar, men ikke at tænke selv.*⁹ Her er det altså den mere spontane og frie leg med jævnbyrdige børn imellem, der er indikator for læring og

⁶ Held, Fin og Flemming Olsen, ”Introduktion til pædagogik”, Frydenlund, 2006, s. 61

⁷ Held, Fin og Flemming Olsen, ”Introduktion til pædagogik”, Frydenlund, 2006, s. 61

⁸ Bråten, Ivan, ”Vygotsky i pædagogikken”, Frydenlund, 2006, s. 21

⁹ Held, Fin og Flemming Olsen, ”Introduktion til pædagogik”, Frydenlund, 2006, s. 61

udvikling for barnet. Piaget har sit videnskabsteoretiske fundament inden for konstruktivismen. Igennem denne teori mener han, at den enkelte selv konstruerer sin måde at være bekendt med sig selv og sin omverden. Piaget kalder denne mekanisme for adaptation, hvori han indeler det i 2 aspekter. Akkomodation og assimilation. Assimilation er den forholdsvis uproblematisk optagelse af nye ting i barnets forståelse af verdenen. Det vil sige ”*hvor ydre påvirkninger inkorporeres i allerede eksisterende strukturer*”.¹⁰ Akkomodation er hvor nye indtryk falder uden for barnets kendte verdensbillede, så barnet må ændre sit verdensbilledet, så det passer til omverdenen. Altså at ”*allerede opbyggede strukturer i individet ændres i overensstemmelse med den ydre verdens påvirkninger*”¹¹.

Case

Markus og Bo står i legeskuret med en stor kasse som de er ved at fylde op med kegler, gule veste, skovle, reb og spande. De kæmper med at få den store kasse over til en stor jordbunke der pga. opførelse af et nyt legeskur ligger ud til den asfalterede del af legepladsen. De går i gang med at lege arbejdsmand. Imidlertid har en pædagog gang i en leg med 5 børn inde på blå stue, de har gang i en motorisk udfordrende leg. Det er ikke første gang at legen er blevet brugt. Legen indeholder balancebumme, ringe der skal hoppes til og fra, tunneler der skal kravles igennem, små samarbejdsøvelser med ting der skal fragtes fra et punkt til et andet. Alt dette foregår til musik med deltagelse af pædagogen. Inde fra blå stue kan pædagogen holde øje med hvad de 2 drenge på legepladsen laver. Drengene er nu i færd med at tegne med kridt ude på asfalten. Ovre ved jordbunken og et godt areal rundt om er der spredt kegler, jord, spande og reb. Nu begynder de 2 drenge at cykle. Inde fra blå stue er det ikke kun pædagogen der har holdt øje med drengene ude på legepladsen, det har Martin også, som der til dagligt ikke plejer at lege med Markus og Bo. Martin løber nu ud af blå stue, for at spørge Markus og bo om han må være med i deres leg.

¹⁰ Piaget, Jean, ”*Jean Piaget - Barnets psykiske udvikling*”, Hans Reitzels Forlag, 2000, s. 141

¹¹ Piaget, Jean, ”*Jean Piaget - Barnets psykiske udvikling*”, Hans Reitzels Forlag, 2000, s. 141

Pædagogens handlemuligheder

1. Handlemulighed

Den ene handlemulighed pædagogen har er at lade Martin løbe ud til de to andre drenge og lade ham selv forsøge at skabe en relation til de to andre drenge og derved blive inddraget i legen. Pædagogens incitament for at lade Martin gå ud af hendes målbevidste leg, som må betragtes som indlæring, kan være at hun ser at der er gode lærings muligheder for Martin, ved at deltage i Markus og Bo's leg. Drengene er i gang med en leg der indeholder fantasi, kreativitet og motoriske udfordringer. Pædagogen vurderer at Martin kan stimuleres motorisk i legen med drengene og derfor ikke behøver at deltage i hendes tilrettelagte leg. Samtidig får både han og de andre drenge stimuleret andre færdigheder, ved at bruge deres fantasi og kreativitet på udvikling af legen. Denne situation kan sættes i et teoretisk perspektiv gennem begrebet "læring via deltagende tilegnelse", som beskrives således; *"Deltagende tilegnelse referer til individets egen aktive deltagelse i sin virksomhed. Individet forandrer sig gennem deres egen deltagelse i en aktivitet på grund af deres involvering i denne aktivitet, som tilsvarende forbereder dem til at involvere sig i og kunne behandle en fremtidig situation, som de ser er relateret hertil."*¹²

Dette står i forlængelse af Piagets teori om at interaktion mellem ligeværdige børn med samme status og intellektuelt niveau, fremmer læring.

2. Handlemulighed

En anden handlemulighed er, at da Martin er på vej ud til de 2 drenge på legepladsen, vælger pædagogen straks at hente Martin. Pædagogens handling grunder i, at hun længe har observeret de 2 drenges leg på legepladsen, og vurderer at Martins nuværende leg med hende er mere gavnlige for Martin. I øvrigt synes pædagogen at Markus og Bo leger så godt sammen at det ville være synd at de skulle blive afbrudt i deres leg. Pædagogen handler altså ud fra en vurdering om at Martin lærer og udvikler sig bedre ved "vejledt deltagelse" via aktiviteten på blå stue. Vejledt deltagelse kan defineres således: *I vejledt deltagelse er der fokus på samspillet mellem den voksne og barnet. Altså rettes interessen mod interaktionen mellem personer – det interpersonelle.* Pædagogens valg

¹² Held, Fin og Flemming Olsen, "Introduktion til pædagogik", Frydenlund, 2006, s. 66

falder altså på Vygotskys teori om den nærmeste udviklingszone, som tidligere er beskrevet. Pædagogens handling betyder derfor hun vurderer, at Martin lærer og udvikler sig bedre i interaktionen med hende end med Markus og Bo. Det som kan knyttes til indlæringsbegrebet.

3. Handlemulighed

Martin løber ud til Markus og Bo og spørger om han må være med i deres leg. Markus og Bo vil ikke lege med Martin, og Martin bliver ked af det. Da pædagogen fra blå stue kan se på Martins ansigtsudtryk at han har fået et nej, vælger hun at gå ud til de 3 drenge for at se om hun ikke kan få inkluderet Martin i de 2 drenges leg. Hun spørger de 2 drenge hvad det er der gør at de ikke vil have Martin med i deres leg? De svarer at det er deres leg. Hun spørger om de ikke tror at Martin kunne være sjov og lege med? Jo måske svarer drengene i munden på hinanden. Hun spørger Martin hvad han synes der er sjovt ved Markus og Bo's leg? Han svarer at det ser sjovt ud. Nu kigger Markus på Bo og siger om de ikke skulle lade Martin være med, og Bo svarer: ok. Og herefter går pædagogen ind på blå stue og fortsætter hendes aktivitet.

Pædagogen er i vejlederens rolle uden at være styrende. Hun tager hensyn til drengenes leg, og prøver ikke at lave om på den. Hun spørger ind til drengene, som i princippet ikke svarer på det pædagogen spørger om, men pædagogen får skabt en dialog mellem hende og drengene, og drengene imellem som gør, at det lykkes hende at få Martin med i de to andre drenges leg. Martin kommer til at lege med Markus og Bo igennem en vejledt deltagelse da hans eget forsøg på deltagende tilegnelse ikke virkede. Pædagogen valgte altså at give Martin lov til at forlade hendes leg, hvorefter hun vælger at vejlede Martin da hun kan se han rigtig gerne vil være med i drengenes leg og hans egen deltagende tilegnelse ikke virkede. Så denne situation bærer præg af at der sker en vejledning uden at pædagogen styrer aktiviteten, og at drengene derefter leger videre og udvikler med hinanden.

Pædagogen bevæger sig mellem Vygotskys vejledning og Piagets selvforvaltning af leg.

Den reelle handling

Som det kan ses i de ovenstående eksempler på pædagogens handlemuligheder, har pædagogens refleksioner og måde at bruge legen på, en vigtig rolle i forhold til hvilket mål det ønskes at barnet skal opnå. Den virkelige handling i casen var, at pædagogen stoppede

Markus og Bo i deres leg og bedte dem om at rydde op og være deltagende i hendes aktivitet, da deres egenbestemte leg, blev set som at være uden formål, hvor de bare spredte en masse forskellige legeredskaber og gik fra den ene leg til den anden, med et spor af slam efter sig. Men faktisk havde legen en tydelig mening for Markus og Bo. Inspireret af de håndværkere der gravede og støbte fundament til legeskuret, var drengene i gang med at bygge et cykelstadion, der blev markeret med kegler, reb og kridt streger. I jordbunken brugte de spande og skovle til at grave fundamentet til cykelstadionet. Efterhånden som cykelstadionet blev opført, skulle det jo afprøves så det viste sig om det var sikkerhedsmæssigt i orden. Her blev cyklerne brugt. Drengene fik nogle praksis erfaringer og udviklede deres egen leg ud fra en hverdagsoplevelse de havde haft. Om Markus og Bo har lært lige så meget som de børn der deltager i pædagogens aktivitet kunne være en lang diskussion. Drengene har haft gang i en egenbestemt læring hvor pædagogens aktivitet er en fremmedbestemt læring. Her ses det hvordan pædagogen går ind og ikke bare er vejledene i forhold til børnenes leg, men er direkte styrende. Der synes at opleves en større tendens til, at børnene får serveret lege og aktiviteter på et sølvfad, hvilket betyder at deres egen selvstændighed og integritet til en hvis grad bliver svigtet. Man kunne sige at pædagogen på denne måde bliver en form for curlingpædagog, der fejer foran børnene så de ikke behøver at tænke selv eller ødelægger det tænkte. Hvis det er den fremtrædende pædagogik, kan man risikere at gøre børnene en bjørnetjeneste. Pædagogen inddragede ikke børnenes perspektiv, men var i stedet meget resultatorienteret omkring hvad børnene lærte mest af og hvad der udviklede dem bedst. Pædagogen mente at hendes systematisk tilrettelagte leg havde en større lærings- og udviklingsværdi for drengene end deres egen leg.

Analyse og diskussion

Der er ikke nogen tvivl om at legen er blevet og bliver mere og mere fremtræden i den pædagogiske institution som læring / indlæringsform for læring og udvikling. Man kan imidlertid undre sig over hvorfor legen er blevet en foretrukken læring / indlæringsform? Når det vi kender som leg altid har været lystbetonet og værende opfattet som den frie virksomhed med mål i sig selv. At leg er blevet mere populær som lærings / indlæringsform

skyldes netop at det er sjovt at lege. Alle mennesker ved, at når noget er interessant og sjovt, så er man også mere modtagelig for læring og udvikling. Legens store force er, at den får barnet til at glemme tid og sted, det som også kaldes for flow tilstanden. En tilstand hvor trivsel og læring følges ad. ”*Det er et kendt fænomen at trivsel og læring er to sider af samme sag*”¹³. Man kan diskutere Vygotskys og Piagets modsatrettede teorier om hvordan leg kan bruges som pædagogisk redskab imod læring og udvikling. Der er klare positive pointer i begge teorier, men derimod også rungende mangler og perspektiver på begge teorier, hvilket vil blive belyst i det kommende afsnit.

En af Vygotskys helt store værker er tanken om den nærmeste udviklings zone, som belyser forholdet mellem læring og udvikling. Denne er tidligere nævnt som værende den interaktion barnet har med en voksen som er mere kabaple, altså bedre vidende. Det man kan undre sig over og være kritisk over i denne teori er manglen på barnets egen initiativtagen når det gælder leg og læring og udvikling. Vygotskys er blevet kritiseret for, at denne teori er meget systematisk når den skal udføres, altså det vi kan kalde for indlæring. Dette kan skabe børn som lærer det rigtige svar, men ikke at tænke selv. Også sagt på en anden måde: *Subjektet afstår fra at tænke selv og tage ansvar. Uden at stille spørgsmål accepterer barnet kulturens normer og viden. Der er tale om envejskommunikation. Pædagogen taler, barnet bliver der talt til; pædagogen tænker, barnet bliver der tænkt på*¹⁴. Argumenterne for Vygotskys teori om nærmeste udviklings zone er, at barnet via vejledning fra pædagogen opnår en læring og udvikling ved at pædagogen tilpas udfordrer barnet med barnets reelle kunnen og færdigheder, som barnet ikke ville opnå uden hjælp fra den voksne.

I Piagets teori ligger de gode pointer og manglerne lige modsat Vygotskys. Til Piagets teori er det stærke argument, at når børn leger sammen med ligeværdige børn uden voksne skærper det det enkeltes barns tænkning og fremmer selvstændige individer, som ikke bare lærer det rigtige svar i en given situation, men også lærer at tænke selv. Det negative perspektiv i Piagets teori er, at barnet kan stagnere, altså at der ikke sker læring og

¹³ Hejgaard, Jane, ”*Mit barn skal i skole – Forældrehåndbogen*”, Lithopat Spa, 2007 s.97

¹⁴ Held, Fin og Flemming Olsen, ”*Introduktion til pædagogik*”, Frydenlund, 2006, s. 78

udvikling hos barnet da det er overladt til selv at finde vejen frem med andre ligeværdige børn. Der er fare for at barnet ikke bliver stimuleret, og at den læring og udvikling barnet reelt er i stand til at kunne, forbliver uforandret.

Disse to teorier bør ikke i pædagogisk sammenhæng anskues som to demitrале modsætninger, men ses som to måder der kan komplementere hinanden. Hvis man som pædagog kan beherske den vejledene rolle i forhold til børnene, uden at blive alt for styrende og ledene så det bliver en indlæring, men samtidig kan lade børnene have legen som deres egen frie virksomhed, undgår man henholdsvis risikoen for at udvikle sig til en curlingpædagog og lade børnene stagnere.

Konklusion

Legen har igennem tiden udviklet sig fra at være et mål i sig selv til at være midlet mod målet, nemlig læring og udvikling. Man kan derfor sige, at legens rolle for det første er noget andet end hvad den var engang, i det at pædagogens rolle i forhold til legen er blevet mere målbevidst. For det andet er legens rolle i forhold til læring og udvikling en anden, da man er blevet mere bevidst om hvordan legen kan anvendes som pædagogisk redskab, for læring og udvikling. Lærerplaner og en øget bevidsthed fra forældre om udvikling af barnet, har skærpet arbejdet med børnene i den pædagogiske institution. Og eget frie valg af leg, er noget der efterhånden svinder mere og mere ind i det pædagogiske arbejde. Den pædagogiske institution arbejder sig mere hen imod en skolekultur, hvor leg bliver brugt under faste rammer. Vygotsky mener at resultatet sker i pædagogens systematiske og målrettede lege. Der er altså ved at ske en ”curling pædagogik” hvor alle lege og aktiviteter bliver arrangeret for børnene, med det resultat at børnene lærer en masse, men ikke lærer at finde frem til svaret selv.

Vores case viser tydeligt pædagogens handlemuligheder på, hvordan pædagogen kan arbejde forskelligt med legen. Ud fra casen kan vi konkludere, at legen kan bruges som et pædagogisk redskab, hvad enten det er pædagogen der har arrangeret legen, eller om det er børnene selv, der i spontanitet der har arrangeret legen. Så udgangspunktet er at lærings og indlærings måden at arbejde på, supplerer hinanden godt, men ikke er særlig attraktive alene. At begge begreber rummer læring og udvikling i sig selv og som samlet sum i fællesskab, danner en mere hel og komplet teori til at bruge legen på i pædagogisk praksis og som pædagogisk redskab. Det er op til den gode pædagog, at vurdere og reflektere over sin egen praksis, omkring hvornår hun / han skal lade den ”frie leg” være det pædagogiske redskab og hvornår voksenstyrede lege skal være det pædagogiske redskab. Altså balancen mellem at handle ved ikke at handle og handle ved at handle.

Litteraturliste

Bøger:

Held, Fin og Flemming Olsen, *"Introduktion til pædagogik"*, Frydenlund, 2006

Kampmann, Jan og Peter Ø. Andersen, *"Børns Legekultur"*, Nordisk Forlag, 2002

Stern, William, *"Psychologie der frühen Kindheit"*, 1971

Knoop, Hans Henrik, *"Leg, Læring og Kreativitet – Hvorfor glade børn lærer mere"*, Aschehoug Dansk Forlag, 2002

Bräten, Ivan, *"Vygotsky i pædagogikken"*, Frydenlund, 2006

Piaget, Jean, *"Jean Piaget - Barnets psykiske udvikling"*, Hans Reitzels Forlag, 2000

Schaffer, H, Rudolph, *"Børnepsykologi"*, Hans Reitzels Forlag, 2005

Hejgaard, Jane, *"Mit barn skal i skole – Forældrehåndbogen"*, Lithopat Spa, 2007

Redegørelse for hvem der har skrevet hvad

Dennis:

Afgrænsning

Problemformulering

Læring og indlæring

Lev Vygotsky – linje 1-6

Jean Piaget – linje 1-8

Analyse

Handlemulighed 2

Handlemulighed 3

Konklusion

Lars:

Metode

Problemformulering

Leg

Lev Vygotsky – linje 6-12

Jean Piaget linje 8-16

Analyse

Handlemulighed 1

Den reelle handling

Konklusion